

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesöljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Példányképünk.

(+) A parlamenti pártok egymásközi viszonyának változtával, mint sajnos tapasztaljuk, a mi helyzetünk, a katolikus egyház sorsa egy cseppet sem változott, egy cseppet sem iavult Magyarországon, sőt kilátásaink, melyekkel a „jog, törvény és igazság“ vásári muzsikával hirdetett korának működése elé tekinthetünk, inkább elszomorítottok, mint biztatók, ha látjuk, hogy az új aera jogvédő gyengéd lelkiismeretének köszönhetjük jogaink, szabadságunk legujabb sérelmét, a kuriai bíraskodás hirdt szakaszait.

Ezt látva az országgyűlési néppárt lelkes csapatja, helyzete magaslatán állva, elveihez hiven folytatja a megkezdett harcot; a megelőzőkhöz méltón sorakozó újabb és újabb népgyűléseken tennen lobogtatja a magyar katolikusok politikai tömörülésének sok ádáz küzdelemben megtépett, sokat gyalázott, de szeplőtelenül megőrzött zászlaját.

Igy állván ügyeink, nekünk, kikre a kath. társadalom organisatiójának mindenél fontosabb munkája várakozik, szintén nem szabad ölbé tett kezekkel nézünk az ellenünk, a jogaink ellen folyó küzdelmet, hanem folytatnunk kell Isten nevében megkezdett munkánkat, egyházunk megvédése, hazánk felvirágoztatása érdekében.

Ismerjük elleneink hatalmát, erejét, látjuk a veszélyeket, melyek fejünk felett tornyosulnak, tisztában vagyunk gyengeségünkkel, szervezetlenségünkkel, csak egy hiányzik bennünk: vagy a ásztán látás, vagy az őszinteség, annak belátására, annak beismerésére, hogy minden bajunknak magunk vagyunk az okai.

Nálunk, magyar katolikusoknál régi elavult divat panaszkodni a rozsz világra s magukra hagyni az embereket, legjobb esetben utánuk kullogni. A másik divat: a merev álláspontok, melyek senkit sem üdvözítenek, csak arra jók, hogy az ember a kályha mellé üljön, s békét hagyjon a magától javulni nem akaró világnak; s mi aztán az egésznek az eredménye? Semmi. A katolicizmus tényleges hanyatlása, minden térről való leszorítása. A mi magától nem megy, az ugyan miattunk nem fog megjavulni.

Nem szólunk a sok politikai tapintatlanságról, a vak lármákról, a modortalanságról s egyebekről, — mondja nagyon őszintén és nagyon helyesen egy tekintélyes

katolikus közönyünk — melyek megharagítani szokták az embereket, de soha az ügyeknek nem nyelik meg; nem szólunk arról a szégyenletes tehetetlenségről, mely most, az autonómia életbeléptetésénél jelentkezik, midőn tenni kellene valamit, az illetékesek már ódzkodnak a tevéstől; csak egyet emlitünk a sok baj közül, mely régi panasz tárgya, s ez a középiskolai tankönyveink olyatén szerkezete, hogy olyakat a protestánsok soha sem bocsátottak volna iskoláikba. Csak a magyarra és a történelemre reflektálunk. A magyarban olyanok a jobb könyveink, hogy a tanuló egy benyomást nyerhet csak belőlük, azt, hogy Magyarországon csak a protestánsok a nagy írók, katolikusok, azok alig jönnek szóba, mint ha semmit sem dolgoztak volna.

A történelemben nincs jobb könyv, mely egyet ne ütne a katolicizmuson — érdemtelenül, a hol pedig már igazán méltatnia kellene érdemeit, ott nem szól semmit. De a protestánsok dicsőítése el nem maradhat.

Miért van ez így? Mert szemese a világ, mert a protestáns emberek ügyesek arra, hogy minden tért lefoglaljanak, ők írják jobbra a tankönyveinket.

Hogy mindeme nyomorúságunk mellett még élünk, az Isten csodája, hogy ily állapotokat szemlélve hiszünk egy jobb kor felvirradásában, annak oka rendíthetetlen bizalmunk a Gondviselésben, mely ha a lefolyt 18 évszázad alatt valaha, ugy napjainkban nyilatkozik meg sokat szenvedett Egyháza életében s annak kormányzásában, oly főt adya az egyháznak, oly vezért az emberiségnek, ki megértve a katolicizmus helyzetét korunk tévedései, torongásai, támadásai közepette, soha az alkalmat el nem mulasztja, hogy hiveinek a bajok forrását megmutassa, hogy őket a viszonyoknak megfelelő munkásságra buzdítsa. Ha nem volt idő, mikor akár tudományos, akár politikai vagy társadalmi téren hevesebben ostromálták volna az egyházat, mint ma, nem is volt elme, mely korának bajait s azok orvosságát jobban, alaposabban felismerte volna mint XIII. Leó pápa.

Nemcsak feltárja az okokat, melyek a katolicizmus jelen szomorú helyzetét előidézték, de jelzi és sürgeti és követeli egyuttal a katolikus önvédelem dicső harczát s teszi ezt oly szavakkal, melyek a mellett, hogy nem leplezik a küzdelem nehézségeit lelkesedéssel töltönek el minden katolikus

szívet, melyben a vallása, egyháza iránti szeretetnek csak a szikrája lakozik. „Az igazságért — mondotta a katolikus hirlapírók tisztelgő képviselőinek s az egyház szabadságáért vívott harcban bőven kijut majd nektek is a munkából és keletlenlégekből, — sok keseriséget kell majd elviselnetek; vigyázatok, hogy csüggedés ne szállja meg lelketeket: keresztényhez állik nagyot tenni és sokat tűrni.“

Ily szavakkal szólít fel bennünket az a vezér, ki nemcsak buzdít, lelkesít, de példát is ad arra nézve, miként kell a katolicizmusnak a működés terére lépnie, ha a modern kor áramlatai közepette érvényesülni akar, ha meg akar maradni Istentől nyertjogai birtokában. Tanulságos példák, méltók, hogy elmélkedjünk felettük.

A katakombák egyházának kora rég lejárt, de elmúlt az az idő is, midőn elégségesnek tarthattuk azt, hogy a kereszténységnek, Krisztus evangéliumának örök igazságait a szószékéről hirdetjük.

Azon erők, azon eszközök, melyek korunkat dominálják, épen nem olyanok, melyekkel szemben régi legyvereinkkel a siker reményében vehetnők fel a harcot, változtatnunk kell, nem elveinken, hisz azok örök érvényűek, de a módszeren, az eszközökön, melyekkel azokat érvényre juttatni, diadalra vinni óhajtjuk, s erre nyujt Szentséges Atyánk fényes, tündöklő példát. A XIX. század embere O, a szó legmodernebb, de egyuttal legnemesebb értelmében, lelkében az apostolok korának elveivel, azt hirdeti amít sz. Pál, de a korához beszél szóval és tettel egyaránt s azért lehetetlen, hogy kora meg ne érte.

Apostoli buzgalomában nem várja meg, míg őt keresik fel az emberek, ő megy hozzájuk. Most a török szultánnal és a japáni császárral, majd az orosz cázárral s a protestáns Bismarckkal tárgyal, hogy egyháza jogait megvélje, hogy azok jóindulatát egyháza részére biztosítsa, majd az angolokhoz szól, hogy megnyerje őket Krisztus földi országának.

A francziák a köztársaság iránt lelkesedtek, jól van, ők a kormányforma nem ejti aggodalomba, csak jó katolikusok legyenek.

A tudomány felfujt ábrázattal pöffeszkedik, leleplezésekkal, a kath. egyház ki-pelengérezésével tenyegetődzik; s mit tesz a pápa? megnyitja a Vatikán levéltárait, ám kutasson ott a tudomány, s lássa a világ, hogy az egyház emelt fővel, nyílt

Rendkívüli olcsó árakért szeresheti be a t. közönség STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és fehérnemű üzletében, a legdivatosabb tavaszi és nyári szöveteket és mosó kelméket, általánosan elismert jó hírnevű gyárosok készítette vásznak, schiffonok és fehérneműeket, szőnyegeket, csipke és szövetfüggönyöket, stb. efféle cikket „Delént gyönyörű mintákban 38 krért méterenként“ kapható Steininger Sándor Székesfejérvár, Nádor-utca 2. szám tejes-köz sarkán levő üzletében.

homlokkal várja az eredményt, nem ellensége, sőt barátja a tudományoknak.

Jól tudja, hogy a mai emberiséget a hírlapok vezetik nézetekben, elveiben, cselekvéseiben; megjeleli tehát a kath. újságírás programját, hogy az egyház elleneivel a versenyt e téren is kiállhassa; — a mai kornak színház kell, jól van, ő ennek sem ellensége, feleljen meg eredeti szép és fontos hivatásának, s ne legyen az erkölcselenség melegágya.

Korunk legégetőbb kérdése a szociálizmus: megállapítja a keresztény szociálizmus elveit, teendőit; ismeri a társulás óriási előnyeit, sürgeti a katolikus jellegű egyletek, szövetségek létesítését.

S a világ? Megérti szavát, respektálja és — — már-már követi is.

Tudjuk, mik okozták a magyar katolicizmus jelenlegi szomorú helyzetét. Valljuk be, hogy évtizedeken keresztül elhanyagoltuk egyik legfontosabb kötelességünket, a világi elem gondozását, vezetését; így lett az nálunk katolikusoknál, vallása, egyháza tanaiban, ügyeiben tudatlan, érdekei iránt érzéketlen, ezért tartja mindezeket a papok dolgának oly mértékben, mint azt a világ egyetlen felekezetenél nem tapasztaljuk. Így jutottunk oda, hogy a mi világi uraink mint jó katolikusok verik mellüket akkor, midőn a zsidóliberalizmus szekerébe fogatva magukat, egyházuk jogait sárba tiporják.

Nem kellemes a régi sebeket felszakgatni, de megfognuk tenni, mint az orvos, hogy meggyógyítsuk önmagunkat.

Mielőtt ezt tennők fordítsuk szemünket a mi Példányképünkre. a mi Tanítónkra és Vezérünkre s kövessük őt. Az az egy bizonyos, ha fordítani akarunk sorsunkon, minden tekintetben meg kell változnunk, át kell idomulnunk, elveinket kivéve. Mindenkinek mindenévé kell lennünk, hogy

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Megnyugvás.

A szegénység bárhogy gyötörjön,
Nem fakadok panasza ére,
Kezdetlől így van ez a földön,
Mindig lesz gazdag és szegény.
A földi rendben megnyugodva,
Nem irigylem a gazdagot,
Gyönyörködjek csak az aranyban,
Míg énnekem a nap ragyog!
A nap, mely az Isten szívéből
Kap áldó fényt és meleget,
Hogy egyformán áraszsa szerte
Szegények, gazdagok felett.
Nem kérek semmit a világtól,
Hivásos kincseket nem én,
Hisz amit a lelkem megérthet
Az ugy is minden az enyém.
Enyém a dal, enyém az ábránd,
Mely szárnyain az égbe hord,
Enyém a mezők szűz virága,
Hát mért kívánám én a port!
Enyém a titkos erdő,
Mert én beszélgetek vele,
Jó ismerősöm minden fája,

mindenkit megnyerjünk az igazságnak. Be láthatjuk, hogy a „bene vixit, qui bene latuit“ elve ma már nem használ; ne sajnáljunk, rég megérett a muzeum számára; álljunk a világ szeme elé a kiadtérre, nézzünk nyíltan szemébe a támadásnak, bárhonnán jöjjön is az.

Mutassuk meg a világnak, hogy a katolicizmus nem melegházi virág, mely szépen virul néhány gyengéd, jámbor lélek keblében, de sem a nap perzselő sudarait, sem a hideg, fagyos szelet kiállani nem képes; mutassuk meg, hogy tölgy az egyház, a katolikus hit, Krisztus evangéliuma, mely bátran daczol a hitelenség, a válastalanság minden viharával.

— **Kiegészés.** Azok a kedvező jelek, a melyek már a tegnapielőtti tárgyalások folyamán lehetővé tették, hogy a megegyezés a két kormány között sikerüljön, már határozottabb körvonalakban tűnnek föl, úgy, hogy, a kérdés jelenlegi stádiuma reményt ad arra, hogy a magyar álláspont minden lényeges engedmény nélkül érvényesülni fog. *Saáll* és *Thun* miniszterelnökök úgy látszik megteremtették a kompromisszum alapját, melyen a reszort miniszterek közbejöttével eredmény várható. E célból a magyar miniszterelnök távirati értesítésére, *Daranyi* Ignác földmívelési, *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter és *Lukács* László pénzügyminiszter tegnap este el is utaztak Bécsbe, hol a tárgyalások befejezése és a megállapodások végzetes szövegezése legközelebb várható. Parlamenti körökben igen jó benyomást tesz, hogy a szabadelvű pártból a miniszterek kikérték *Horánszky* Nándor, *Szilágyi* Dezső és gróf *Andrássy* Gyula véleményét. Pozitívumot a megállapodásokról még most nem tudhatunk, mert *Saáll* Kálmán az ő szigorú parlamentáris felfogását azzal is érvényesíti, hogy míg a

Minden susogó levele.

A fű között nyíló virágot

Születésétől ismerem

S a hány dalló madár van ottan,

Mind jó barátom énnekem.

Ha megszécsent, bántott az élet,

Mosolygó kedvem elhagyott,

S a hullámzó nagy emberárban

Érzem, hogy egyedül vagyok:

Ide jövök ki bánatommal,

A hol nem jár-kelek senkisémmel,

És megvigasztal ez az erdő,

Fáradt szívem itt megpihen.

Főnséges, szent nyugalmat érzek,

A rezgő lombu fák között,

Hol balsamot talál a lélek,

Menedéket az üldösödtől.

Ugy érzem, harmat száll szívemre,

Melytől megéled benn' a hit,

S miként a bimbó hajnaltájban,

Kibontja fényes szirmait . . .

S ebben a titkos csöndességben

Meghallom im az Ur szavát:

„Boldog ki elvesztett a földön

Mindent, de Engem megtalált!“

Füzy Antal.

képviselőházban nem nyilatkozhatik, addig semmi féle érdemleges közlést nem tesz.

— **Az aratás és a honvéd póttartalékosok.** A honvédelmi miniszterium a nagy nyári mezői munkákra való tekintettel külön rendeletet bocsájtott ki a hadkiegészítő parancsnokságokhoz, hogy a póttartalékosok ez évben a nagy hadgyakorlatokra való behívástól a lehetőség szerint fölmentessenek. *Just* Gyula képviselő ennélfogva nem mondja el az e tárgyban a honvédelmi miniszterhez szándékozott interpellációját.

A pap és szövetkezetek.

(--)
Új idők, új emberek. Letűnt idők és megváltozott emberek.

Az alvók kezdenek ébredni. A remeték elhagyták a puszta, a zajt keresik, a nép közé vonulnak.

Hangyszorgalom az egész magyar földön. Az Úr szőlőjében dolgoznak a munkások szerényen. Az öreg pap okosságával, a ifjú levita buzgóságával. Amaz mérsékli a buzgóság hevét, emez aláveti magát a tapasztalt öreg okosságának. Így van ez jól. Egyesült erővel mindent és az eredmény nem fog elmaradni.

Dereng a kereszténység hajnalpírja. Ütött a kereszténység órája. Már miért ütött volna? Valami új lenne ez? A kereszténység most is az, a mi volt ezelőtt csaknem 2000 évvel. Mégis ütött a kereszténység órája. Mert az emberek kezdenek visszatérni a kereszténységhez, melytől mint tékozló fiuk a könnyelmű élet, s a nem törődés által elpártoltak, s az ellenség hálójába jutottak.

Az emberek látják már, nincs mentség, ha csak vissza nem térnek a kereszténységhez; a hálót feszegetik, a háló szakadozik, s a foszlányokból egy új élet kerül ki.

A papnak működési tere megváltozik az élet újjáalakulásában, már többé nem csak a templom, a sekrestye az ő helye, az újjáébre-

A rengetegben.

I.

Egyszerre nagy csönd lett.

A százados nádas zenészei ijedve hallgattak el. Az itt-ott széthajtott nád ingott, reccgett. A kiszáradt ingovány talaján tompa lépések hangzottak fel, közbe egyes töredezett emberi hangok zavarták meg a rengeteg ijedt némaságát.

A sivitó bibicz és a bugó bölömbika behozott nyakkal ilt a fészék; a gémekek aggodalmas szembunyorgatással várták a történéseket. Csak a szemtelen nádirév ugrált ide-oda hőködve; alapjában azonban azt is elfogta a közrémület. — Ezt nem szokta meg. Legvénebbje fejcsoválva suttogott az ifjabb nemzedéknek, hogy ilyen háborgatásról legrégibb krónikák sem mesélnek, sőt ilyesmiről szájhagyomány sem maradt fenn.

E emberek jöttek. A falu népe nagyon föl-szaporodott. Az eddigelé elégséges határ szűk lett; nem termett rajta annyi, a mennyiből mindannyian megélhettek volna. Új talaj kellett tehát. A falu vénei, az öregbiró és esküdt uraimék sokat okoskodtak azon, hogy honnan vegyenek ők szántóföldet — de nem jutottak okos eredményre. Azt mondták, hogy teremteni nem tudnak, a meglevő határt ki nem terjeszthetik, következésképpen nem marad más hátra, minthogy a nép szegényebb fölöslege másutt keresen hazát. És csaknem ez lett belőle.

Hanem ekkor (bevárván az alkalmas időt) előállt egy haszonleső tudós és régi iratokból kisütötte, hogy a nagy, a megmérhetetlen rétet, mely a falu délkeleti határán nyult el, a telepítéskor valamelyik régi király a falunak

dés egy újabb helyet is jelel meg a társadalom különböző rétegeiben, ez a socialis tér.

A liberalizmus, a socializmus a vallás szikráját akarja kioltani az eltévesztett emberek szívéből. A pap résen áll, várja a tolvajt, mikor lopódzik be hívei táborába, s legott nyakon csipi, híveit kioktatja az államfelfogatók kába törekvéseiről. Résen áll, hogy az ellenség konkolyt ne hintsen a buza közé, a szöszéket nem kerüli, az iskolát fontosnak és szorgalmasan látogatja, hogy híveinek kezébe adja a hitnek leggyözegetlen fegyverét.

Ez azonban ma már nem elég. Nemcsak a hitetlenség út tanyát az emberek szívében, uralkodik egy más ellenség is, a szegénységnek mindnagyobb terjedése.

A szegénységet megszüntetni ugyan lehetetlen, mert isteni íge, hogy szegények lesznek mindig a földön, s ez ígéret a mult még nem cáfolta meg, a jövő pedig még kevésbé fogja megcáfolni.

Habár a szegénységet megszüntetni nem is lehet, de azért azon enyhíteni még is lehet egy keveset.

A szegény népnek felkarolása egyik legfontosabb működési tere a papnak a társadalom alsóbb rétegeiben. Kutatni, honnan ered az, ez ma már elmulasztathatlan kötelessége.

Igaz, igen sok esetben a szegénység önönmagára az emberre vezethető vissza, de viszont, igen sok esetben a szegénység magán az egyéneken kívül leli erőszakos forrását. Ilyenek az uzsora, a család sokféle neme, az emberek kiszípolozása. Ezek ellen kell a papnak résen lenni, anélkül, hogy más papi kötelességeit elmulasztaná.

A népnek bizalma megcsökken az emberekben, mert egyesek nagyon is kizsákmányolták vagyoni helyzetét. Kire tekintsen tehát eme társadalmi átalakulásban? Nem e a papra ki községének természet szerinti vezére, tanácsadója és szószólója kell, hogy legyen.

A nép bizalm. tehát a társadalmi bajok

dotálta, tehát a réthez mai nap is jussuk van. Az bizony; szent igaz!

Csakhogy ki a manó veszi hasznát annak a vad rengetegnek, melyet minden évtized alatt háromszor előtött a Duna és a mely csak nádat, fűzfát és fenevadat terem?

— A nádat, a fűzerdőket, meg a fenevadat ki kell irtani, a mocsarak vizét csatornákon vissza kell vezetni a Dunába. Lesz föld elég; sok is és olyan, hogy különbet keresve sem lehetne találni.

Az irtás megkezdődött. A mérnökök busás díjak reményében vigan csörgették mérőláncaikat, míg segítők fáradhatlan passzióval törtettek jobbra-balra a ruczafészkek és gémfiókok után. És milyen józúeket hahotáztak, ha egy-egy tollasodó, pállottosörü nádi-verbet elcsiptek! Hogy sivitott, rugkapálózott a kölyök! Hogy védte magát puha csőrivel! De mithasznált neki? Legfeljebb megfricskázta, hogy csöndesebben legyen.

Az áthatolhatatlan, egymásba fonódott nádas zizegve, recsegeve engedett a fejeze és sarlócsapásoknak; a mocsarak vize kavargva hömpölygött a csatornákon át ki a szabad Dunába; a zombékok szétlapultak és kintinó ternő földet adtak.

Mindenki mosolygott, mindenki meg volt elégedve, csak a rét szárnyasai busultak és keseregtek. Hiszen napról napra mindösszebb és összesebb szorultak a saját, századokon át háborítatlan, független területükön — míg végre az emberek telhetetlensége meglegelte a pusztítást és akkora területet mégis hagyott a számukra, melyen az elmúlt szép napokat megsirathassák.

II.

A következő tavasz már virágosan kö-

között is ünzetlen papja felé fordul. A pap e bizalmat nem vetheti meg, sőt e bizalom lelkesítse őt arra, hogy hívei helyzetén segítsen.

A pap álljon népe élére, s tanácskozzék veük, mit kellene tenni, s mit lehet végbe vinni?

A papnak ma már nem oly nehéz a helyzete, hogy utat törjön maga előtt, mások már jó példával járnak előtte, a példát csak követni kell.

Ott vannak a különféle szövetkezetek: a hitel-, fogyasztási és tejjgazdasági szövetkezetek. Ő maga a pap ismeri népét, ismeri a körülményeket, ő tudja legjobban, melyiket lehet megalkotni községében.

Az uzsora által kiszípolozott nép megmentésére igen alkalmas a hitelszövetkezet; a drágaság meggátolására czélszerű a fogyasztási szövetkezet, a tejjgazdasági szövetkezet pedig igen praktikus arra, hogy népünk figyelmét a gazdaság más ágára is terjesszük, mely nagyobb jövedelemmel kecsegtet.

Még egyetlen pap sem bánta meg, hogy e társadalmi mozgalom élére állt, s hiszem, hogy nem fogja senki sem megbánni, ki ily mozgalmat kezdeményez.

Az igaz, fáradság kell hozzá, meg egy kis kitarítás is, no meg egy kis lemondás is, de ha az isteni mester lemondott nyugalmáról az őt követő nép javára, megteheti akkor ezt egy pap is híveinek örök és földi boldogságáért. *Ünzetlenség és munkásság* jellemzi Krisztus szolgáját.

A nevelés büne.

Szolnokon egy tizenhárom esztendőes gyerekek, mert a vizsgán megbukott, belevetette magát a Tiszába. Néhány szóban bucsuzott el az anyjától, akinek azt írta: „Anyácskám Isten veled, meguntam az életemet.”

Micsoda tragikum van elmondva ebben a

szövegben? A volt vadon nádas helyén. A szabad föld, mely a sűrűség miatt azelőtt soha sem látott napvilágot, most teljes gyönyörűséggel sütkezett a nap melegengető sugaraiiban. Az emberek vigan szántották a szűz anyaföldet; a föltszaktatott barázda a hajnalban hullott harmattól nedvesen, a mezei pókháló csillogó szálaival átfutva, beszöve úgy tündökölt, mint megannyi apró tűkör, hogy a szem is káprázott bele, ha emeltebb helyről végigfutotta a véletlenbe nyulni látszó rónaságot.

De csak mégis volt határa.

Jobbról, a kélő messzeségben a dunaparti sűrű erdő homályos körvonalai látszóttak; balfelől a megmaradt nádas, délről meg a dunántúli hegyek alkották a határt.

Ott az erdő mellett, párhuzamosan a töltéssel, Muzslai András gazda földje feküdt, melyet éppen most szánt föl először. Míg az öreg jókedvvel ballagott vontató lovai után, leánya Zsuzsika a kocsai mellett az erdőből hozott apró fából tüzet éleszt. Ebédet főz és azalatt — mit is tegyen mást — dalol, édes nótákat. A töltésen túl magas faágon figyelmesen hallgatja egy fekete rigó s a mikor a leány elhallgat, próbálgatja, ha vajjon ő is el tudná-e zengeni azt a szép nótát, melyet a fa alatt fokosára támaszkodva az a legény szivdobogva hallgat. — A régi magyar alföldnek egy tipikus alakja; a kondás.

Kis gyerekkora óta élt itt apjával és az erdő soha, sem télen, sem nyáron nem hagyta el. Felött; megszokta a magányosságot, a kietlen, vad életet és más élő lényekkel sem igen találkozott, mint az erdő madaraival, csúrhéjával, kutyáival és télen át a farkasokkal. mikor kunyhójuk tájára jöttek — csakmányaért.

pár szóban? Csak egy fiatal léttel kevesebb egy fájdalommal több, de millió szívet ráz meg ez az eset, millió lélekben kelt furdalást, mert érezzük, hogy bünösök vagyunk benne mindannyian.

Édesanyja hangos zokogással borul arra a dobbanástalan szívre, könnyeivel áztatja magzatának eltorzult, hideg arcát és azt gondolja, ha ugyan gondolkozni képes, hogy az ő fájdalomának nagyságát meg sem érti más és hogy egészen az övé az a fájdalom. Pedig nem úgy van.

Azok a lapok, a melyek hasábkotak irnak egy-egy operette premierről, tiz sorban végeznek ezzel az esettel. Legfőlegb annyit jegyznek meg: No de újabb! — azután tovább néznek, mert talán újabb fordulat állott be a Dreyfus ügyben. De elolvassák ezt a híresekét ezeren és ezeren, komoly, gondolkodó emberek és átszűrődik a lelkükön ennek az esetnek a rettenetes tanulsága. Az első pillanatban megvetéssel gondolnak a léha ficzkóra, de mikor meghányják-vetik a dolgot, vádolással illetik azt az iskolát, melyben nevelték, a nevelési rendszert, mely alapjában hibás, a társadalmat, mely fertőzve van s benne önmagukat, mert abból valók.

Borzasztó logika ez, de őszinte és igaz. Mindnyájan belátjuk, hogy az az éretlen eszű gyermek nem bünös, hanem áldozat, hóhéra, gyilkosa pedig a társadalom. Ez a léha, bünökkel teljes századvegi társadalom, mely csak testének élt, élvezeteiben gyönyörködik, problematikusan értékű tudományokra esküszik, örült, képtelen ideák után tör s a közben elveszti erkölcsi egyensúlyát, eldobja, megcsufolja apáinak hitét, elveszti önmagát. Gyermekait nem neveli csak idomítja, lelköknek tartalmaz nem ad, mert azzal egyáltalában nem törődik. Ime az eredmény.

„Minden országnak támasza és tapköve a tiszta erkölcs” — mondja a költő és bizonyítja a világtörténelem. Vajjon tanulják-e ezt a családban, az iskolákban, keresik-e az életben?

Édesanyja régen meghalt. Ott porlad egy vén fa tövével. Apja komor, halgatag ember volt és hosszú évek során egészen öszbe borult. Csak nagynehá ment el hazulról három-négy napra, de mindig csak annyit mondott a fiának: „elmék”; és a mikor egy-egy szásk kenyérről visszatért: „megyüttem.” Kevés öröme volt a fiúnak és vad környezetében szakasztott apja lett: szótalan, magába zárt. De az ifjuság is megkövetelte a magáét. Mint-hogy pedig ez másképpen érvényre jutni nem tudott, sejtellemmé, határozatlan, édes vágyódással vált szívében. Sokszor érezte, hogy valamije hiányzik, de maga sem tudta, hogy mije. Álmaiban gyakran hallott olyan hangoikat, mint most; és eleinte azt hitte, hogy ugyancsak megint álmodik. De mikor fölment a töltésre és lenézett a leányra, meggyőződött róla, hogy nem álmaiban hallja azokat a szavakat, azt a bájos hangot és szivigható dallamot. Megállt és csak nézett, merően nézte azt a szép teremtést. Lám, lám! Most már tudta, mije hiányzik. Az a leány, a ki a töltés inenső oldalán dalolt.

Zsuzsika pedig tovább sürgött-forgott a tűz körül és egyik dalt bevégezve mindjárt a másikba kezdett. Aranyos jókedv zománca ragyogott üde arcán, hamiskás szeme csillogott, akár a napsugár. Szőszke hajával enyelve kaczerkódott a gyöngéd szellő, a mint mellette elsurrant.

Ennivaló volt így. Szerencséje, hogy szemmel nem lehet enni, mert az a legény bizonyosan elnyelte volna tekintetével; annyira nézte.

András gazda épen odaért lánya irányába s megállítá lovait.

— Föl-e az ebéd lányom? kérdé mosolyogva.

Aligha, vagy csak megszokásból emlegetik néha, közönyösen, szórakozottan, oktató szándék nélkül. Nem hiszem, nem hihetem én azt, hogy lelkiismeretesen tegyék, mert akkor nem fordulnának elő ilyen és számtalan ehhez hasonló esetek. Az a gyermeklélek hajlítható és fogékony, a jóra csak úgy, mint a rosszra. Nem vétkezik-e az, a kire ezek gondozása rábízott, ha ez utóbbit engedi felülkerekedni, meggyökerezni benne?

Azonban itt is megkülönböztetést kell tennünk. Megezik, hogy a mit a szülő és az iskola egyfelől épít, azt a rossz társaság, az élet kísértése lerontja. Hát ama rossz társaság egyedeinek talán nem voltak gyermekora, azoknak nem volt édesanyja, a ki hinni, tűrni, imádkozni tanítsa őket, nem volt oktatójuk, a ki megismertesse velük az élet kísértéseit s azok ellen fölverteze lelkeiket, tehetségeiket jóra, nemerre irányítsa? Bizonyára volt. Im, bár-hogyan okoskodunk is, az okoskodásunk végeredményében csak oda tért vissza, a honnan kiindult, a hibás neveléshez.

Hitet, istenfélelmet kell oltani mindenkéltől a zsenge nemzedék szívébe, hogy élni, bizni s a megpróbáltatásokban tűrni tanuljon. Erkölcsei érzékét fejleszteni, nem pedig rendszeretlen, száraz tudományokkal tömni, zaklatni azt a fiatal elmét, legyen a nevelők első törekvése. Igaz, hogy a tudományok ismerete nélkül nagyon szegény az ember, szükségese is van azokra, de százaszorosan igaz, hogy vallás és erkölcs nélkül hiába való a világ minden tudománya. Ezeknek ápolásában fáradsanak a szülők, úgy mint a tanítók, mert csak ezekkel lehet életrevaló, erős nemzedéket nevelni.

F. A.

Léha ifjuság.

Gyöngé unokái a dicsőségszerző apáknak: Magyarország ifjusága, tudsz-e még a szivedből lelkesedni a hazáért, a szabadságért? Érzik-

— Föl ám, édes apám. De elfogyott a vizünk; nem lehet jó levit főzni a paprikásnak.

— Hát az baj fiam. Hanem ni, ott az a derék legényember adna tán a kulacsából.

Zsuzsika az apja által mutatott irányba fölnevezett a tötésre.

— Adjon Isten jónapot! kiáltá szívesen a legénynek.

Ez zavarba jött. Ugy szerette volna ezt válaszolni:

Fogadj Isten szép hngom! — De hisz soha sem volt emberek közt, így hát nem ismerte ezt a formulát. Csak fejével intette: Jó napot!

— Nézze kelmed, folytatta Zsuzsika, oda akar főni a hus a bográcsához: nem adna egy kis vizet?

— Adok én szívesen; viszonzá a legény és lejtött a tötésről. Lekanyarította nyakából a csutorát és odaadta.

— Itt la, akár mind. Van még elég a Dunában.

— Ugy? Hát ez Dunavíz? nevetett Zsuzsika. Hallja csak édesapám? Dunavízzel főzöm a paprikást. De furcsa! mondá tovább, mialatt töltött a süstörgő bográcsba. Igazán furcsa. Még sohasem főztem Dunavízzel. — Aztán kelmed mindig Dunavízzel él? incselkedett a legénynyel.

— Mikor nincs más; hát muszáj vele élni, teletta a legény és nagyon csodálkozott azon, hogy az a szép léány úgy szólítja, hogy: kelmed. Még sohasem szólították más-keppen, csak így: Marci te! vagy: hallod-e te! — és csodálkozott volna még sokáig, de Zsuzsika mégegyszer töltve, újra fölkapta a szót.

— No most már elég lesz, — mondá. — Olyan levest főzök, hogy még! Kelmed is meg-

tek-e szívetekben a vér lobogását a Kossuth Lajos, nótája hallatára? Hallván beszélni a honvédek csatáiról, ezernyi-ezer sirnak névtelen halottairól, a véres október mártýrjairól, hullott-e könnyetek azokért, a kik meghaltak a haza védelmében, a három színű zászló becsületéért? Vagy bár csak kalapot is emeltek-e, ha utczán való járatokban félkezű öreget láttok, a kinek megadta érne Isten azt a boldogságos kegyelmet, hogy vérét onthassa hazájáért, hazatökért? Vajjon gondoltok-e az ilyesmire?

Jubileumos idöket élünk, a diadaloknak és a kalváriáknak félszázados évfordulóját ünnepejük ebben az esztendőben. Tudjátok-e, hallottátok-e, hogy ez idén, ötven esztendővel ama dicsőséges tavasz után, a testvéreinknek nevezett oláhok, ott az alföldi róna szélein megcsufolták a magyar nemzet lobogóját? Tudjátok-e, hogy ott megverik azt a ki magyar nótát huzat a cigánynyal, magyarul szól a szomszédjához? Megértitek-e ebből, hogy azok most is úgy éreznek, mint ötven év előtt? Hát mi mit tartottunk meg abból, a mi akkor a nagyapáink szívét dobogtatta?

Szégyenkezve kell bevallanunk, hogy bizony keveset, nagyon keveset. Olcsó tüntetésekben nyilatkozik meg néhanapján az ifjuság nemzeti érzülete, azé az ifjuságé, melyet mi szeretünk a nemzet virágának nevezni. Azt kell hinnünk azonban, hogy ama magnyilatkozások is csupán a fiatal lélek dacosságából erednek és csak csak csekély része van abban a komoly, hazafias meggyözödéseknek. Mert látjuk későbbben mindnyáját beletörödni az élet hullámzásába, látjuk hogy adják föl a meggyözödéüket a kenyérért való szürke, közönséges küzdelemben.

Léhaság és közönyösség jellemzik ezt a kort, amelyben kinevetik az ideálokról ábrándozókat. Nem élni, csak élvezni akar ez a nemzedék, mert lelkéből hiányzik a cselekvés föltétele: az erő. A léleknek amaz creje, mely

köstolhatja... Ugye édesapám — szól hozzá-jok érkező apjához — ugye, hogy megköstolhatja?

— Meg, meg. Majd velünk tart az ebédnél. Szívesen adjuk, ha elfogadja.

Hát hogyne fogadta volna el, mikor olyan nagyon szívesen kínálták. Csak benézett még az erdőbe csürhéje után. Apja ugyanis odavolt megint, a csürhe meg lepihent a kunyhó körül delelni, bizony nagyon szívesen vette a meghívást.

Az ebéd pompás volt. Legalább Marci sokasem evett jobbat. Aztán Zsuzsika folyton csacsogott, csicsérgett, mint egy kis madárka. Soha ki nem fogyott a trefálkozásból, kínálgatásból. Marci alig gyözte nézni, hallgatni és kínálgatását elfogadni. Egészen meg volt babonázva. A felébredt szerelem, ez az öntudatlan érzett, de ki nem magyarázható, édes, mindennél erősebb hatalom rohamosan nőtt szívében. S mint a szélkorbácsolta futótüz, egyszerre borítá lángba szívét, lelkét, minden izét.

Marci estélig ott maradt és mikor a gazda s léánya kocsiira ültek, hogy haza induljanak, szorongva kérdezte tőlük.

— Mikor jönnek el megint? Persze, hogy másnap is eljöttek. Hiszen vetni kellett.

És Marci újra ott volt velük reggeltől estélig és sok, sok szöpet beszélt Zsuzsikával. Azt is megkérdezte tőle, ha nem szeretne-e mindig ott maradni?

— Nem lehet ám, — felelte rá Zsuzsika és elmerengett: Tudja a jó ég! Szeretett volna ott maradni annál a szép, széles legényember-nél, a ki olyan... olyan... maga sem tudta hirtelen, hogy milyen. De csakhamar

a multból táplálkozva él, dolgozik és alkot a jövendő számára. A mi alkotásainkból, a mi tetteinkből ugyan keveset jegyez föl majd a jövő történetírója.

Most békés idöket élünk. A fegyver miliószámra készül, de nem megyünk vele egymásnak, csak ijesztgetésül tartjuk. A haladás, a munka korszaka ez, azé a munkáé, mely köveket hord a nemzeti nagyság épületéhez. Am azért a mellett nem szabad megfélekednünk arról, hogy jöhet oly idö, mikor ama nagy fáradsággal rakott épület védelmezésre szorul. Irigy szemekkel nézik már is azok, a kik századokon által csak romlásunkra dolgoztak és nem lehetetlen, hogy megint roszban török a fejüket.

Tudjátok-e mi volt az, a mi a multban erőt és kitartást adott apáink lelkének a küzdelmek hosszú sora alatt, mi volt az a bűvös erő, a melylyel a mi együgyü ösztinteségünk mindig diadalmat tudott venni elleneink ravassága felett? Az ősi hagyományokhoz való rendületlen ragaszkodás, a nemzeti érzület szívós életereje volt az, a melyet sem a Karaffák, sem a Haynauk vérpádjai és bitóin megölni, elfojtani nem lehetett, sőt inkább a kihullott nemes vértől megtermékenyített földben verte legerősebb gyökérszárait. Ezt, ezt a bűvös talizmánt félttem én; félek, hogy elvesz, félek, hogy keveset törörsz vele, mert lanyha vagy és gyöngé Magyarországi ifjusága!

Korán megismered a mulatóhelyeket, az örömk tanyáit, hogy ott elfecséreléd a lelked kincseit. Könnyelmü léssz, komoly dolgokkal nem törödsz, mert elveszited az azokhoz való fogékonytságot. Mesévé silányulnak elmédben a multak dicsőséges hagyományai, pedig azok megértéséhez és követéséhez van kötve minden, a miért dolgozni és élni érdemes, a nemzeti nagyság, a szabadság s a jövendő minden reménysége!

Forgassátok és tanuljátok szorgalmasan hazátok történetének könyvét és igekezzetek

megint az a pajkos, trefás léányka volt, a ki tegnapi.

Este hosszú, nagyon hosszú idöre, egész az aratásig bucsuztak el egymástól. Marci a töltésről sokáig nézett a tovaszálló kocsii után, mig nem a távolság s a földre halkan leboruló alkonyat elfödte szemei elől megnyílt menyországit.

Az aratás ideje végre megjött; vele a boldogság is újra megkezdődött. Vagyis igazában mondva: folytatódott.

Mert ugyan elképzelték, hogy Marci hányszor gondolt Zsuzsikára és hogy minden gondolata boldogsággal töltötte el szívét. Mindig Zsuzsikára gondolt, mindig boldog volt.

Vigan aratták a dús termést. Pengett a kasza, suhogott az sarló s a messze határban mindenfelé dal, kacagás hangzott. De talán egy megyén belül sem volt olyan boldog ember, mint Muzslai Andrásén a Marci. Szünösztüntelen András gazda sarkában Zsuzsika mellett szedte a markot, kötözve a kévét. Nagy gyönyörűsége telt a munkában s tudj Isten mit, mit nem gondolt; mit, mit nem beszélt Zsuzsikához.

Hanem egyszer az aratásnak is vége lett. A telt kalászu termést behordták és Marci megint magára maradt nagy szerelmével és bánatával. Egyetlen vigasztalása az volt, hogy Zsuzsika a jövő tavaszra megint eljön. Ugy ígérte.

Ígérte, de nem jött. Időgenek szántották föl az ugart. Azok vetették is be.

Marci a töltésen fokosára támaszkodva hiába várta mindennap, minden áldott nap szíve szerelmest. Nem jött. Pedig most is éppen olyan szép volt a tavasz, olyan illatos

megérteni annak tanulságait. Azt a tanulságot pedig őrizték meg és vigyék ki magatokkal az életbe, hogy meg ne tántorodjatok mikor választást tesztek az élet és az élvezetek között.

Antóniusz.

UJDONSÁGOK.

— **A zirczi apát látogatása.** *Vajda* Ödön a ciszterci rend apátja e héten Székesfejérvárat idözött. Az apát kedden este érkezett s a következő napokon megvizsgálta a rend főgymnáziumát, hol a tapasztaltak fölött való megelégedését nyilvánította. Tegnapi este jelen volt az iskolák növendékeinek a székesegyházban tartott ájtatosságán, ma pedig a reggeli vonattal Szent Gotthárdra utazott.

— **Jogügyi szakosztály** e hó 8-án a városánál *Havranek* József polgármester elnökelete alatt tartott, melyen *Kovács* István, *Fittler* Béla, dr. *Löwy* Károly, ifj. *Eisenbarth* Károly és dr. *Kerekes* Lajos vettek részt. Megállapíthatott, hogy a volt színházi részvény társaságnak a fejérmegyei takarékpénztárnál fennálló 5000 forintos tartozását a város mint a színház jelenlegi tulajdonosa köteles megfizetni; továbbá hogy a város tulajdonát képező sörház-malom volt bérlőjének, az általa beszerzett henger felszerelés visszaadásáért, ellenben köteles a malmot oly állapotban adni át az új bérlőnek, a mint ő annak idején átvette. Végül a sósó területével szomszédos gazdák föllebezése került elbírálás alá, kik a tanács egy régebbi határozatából kifolyólag a sósó területekre nyíló szérűskert ajtóik megszüntetésére köteleztettek. A jogügyi szakosztály ezt nem magánjogi hanem közrendészeti ügynek minősítvén, előterjesztést fog tenni, hogy a jelzett gazdák tanács határozatának engedelmeskedni köteleztessenek.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Folyó hó 27-én d. e. 10 órakor Fejérvármegye törvényhatósága rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya lesz a viczinális vasutakra megszavazott 600,000 forintos kölcsön után kivetendő pótdadó mérvének megállapítása.

a virág és olyan dalos a madár és ő százszer, ezerszer szerelmesebb, mint egy évvel előtt.

Olyan sok mondani valója lett volna. Hogy a télen mint küzdöttek a fene vad farkasokkal; hogy az édes apját az egyik megmarta és az öreg elvérzett, meghalt; hogy ott van elhantolva az édesanyja mellett a vén fa tövében; hogy most már egészen el van hagyva; hogy semmi egyebe nincs, mint szerelme, az a végtelen nagy szerelem. Talán *Zsuzsika* . . .

De nem.

Aratáskor megint azok az idegenek jöttek. Marci előbb nem merte megkérdezni őket, csak a behordásnál, mikor az utolsó keresztet is szekérré tették; akkor lejött a föltésről és megszólította az ismeretlen gazdát. Röviden, remegő hangon: Hova maradt a *Zsuzsika*?

— Miféle *Zsuzsika*? nézett nagyot a gazda.

— Hát az, a ki a mult kikelettel és nyáron itt volt.

— Ugy. Hát a Muzslai András lánya? Az? Hát az férjhez ment . . .

Marci szeme nagyot szikrázott. Ugy érezte, hogy villám fut rajta keresztül. Agyába láng csapott: a szívükön feltűdülő vér.

— Férjhez ment a szomszéd faluba. Az apja utána hurcolkodott; ezt a földet meg én vettem meg . . .

Marci észre tért.

— Aztán jól megy a dolga? . . . kérdezte fejét fölítve.

— Ugy mondják, hogy jól.

— No az Isten áldja meg . . . Áldja meg kelmedet is . . .

Szeme elborult. Megfordult és lekonyult föl vissza ment az erdőbe. Felgyújtotta a kunyhóját, vállára kapta kobakját és subáját, aztán nekiindította a csürhét, be, melyen a járatlan rengetegbe, hogy soha többé vissza ne térjen.

Auer István.

— **Gyászhir.** Mint részvétellel értesülünk *Zavarov* Agoston kereskedő, Székesfejérvár városának köztisztviselőben álló érdemes polgára ma reggel hat órakor meghalt. Temetése holnap délután 1/4 órákor lesz.

— **25 éves esperesi jubileum.** A szent Gellértről címzett *vaáli* esperesi kerület papsága szép ünnepséget rendezett f. hó 6-án *Pázmádon*, a kerületi papi gyűlés alkalmával. Ugyanis ez évben töltötte be 25 éves esperesi hivataloskodását *Kriszány* János cz. kanonok, ker. esperes, kit még bold. *Jekkefalusy* Vince székesfejérvári püspök nevezett ki e hivatalra. A kerületi papság teljes számmal jelen volt u. m. *Belezay* István velencei, *Földes* Imre gyurói, *Krécsy* Károly lovasberényi, *Turini* Sebő vaáli, *Schier* József pátkai, *Kolonits* Károly nadapi, *Répszky* Ferenc agárdi plébánosok, *Kostyelik* Ferenc pázmándi, *Csics* István vaáli káplánok és *Házy* Alajos nyug. tükésvári plébános.

A gyűlés előtt *Belezay* István ker. jegyző megható beszéddel üdvözölte a kerületi papság nevében a jubilánst, biztosítva őt szeretetük, tiszteletük és ragaszkodásukról, kiemelve egy negyedszázados fáradhatlan munkálkodását az egyház, haza és tanügy irdekeiben, felemlítve azon sok testi lelki küzdelmet és szenvedést, mely őt buzgó hivataloskodása alkalmából nem kímélte, de egyszersmind a sok lelkiörömet is, melylyel a Gondviselés megörvendeztette. Üdvözölte őt, mint az Isten szíve szerinti papot, a buzgó lelkipásztort, a fáradhatlan esperest és tantelgyelőt és a szerető paptársat. Végül egy díszes és értékes feszületet nyújtott át, mint a ker. papság emlék ajándékát.

A jubiláns könnyekig meghatva, zokogó szavakkal köszönte meg e váratlan óvatiót, megköszönve még a ker. papság hivatalos pontosságát és egyéb papi érényeit, melyek az ő hivataloskodását annyira megkönnyítik. Ugy tekint a paptársait, mint munkatársait az Ur szülőjében, kikkel együttesen működik a papság egyedüli hivatásán, a lelkek üdvének munkálásán. Biztosítja őket szívének őszinte igaz szeretetéről és hasonló szeretetet kér. Az ajándék feszületet azután felállította a gyűlés asztalára, hogy az Ur Jézus szent keresztjének árnyékában tartassék meg a tanácskozás. Utána fényes ebéd következett a jubiláns asztalánál, több tartalmas felköszöntővel élénkítve.

Minthogy a jubilánsnak, a városban és megyében számtalan ismerőse és tisztelője van, röviden közöljük életrajzát. *Kriszány* János született Teésen 1834. aug. 14-én Mint zsenge gyermek Székesfehérvárra került, hol összes tanulmányait végezte. 1858. júl. 16-án pappá szenteltetvén, Csákváron, Rieskén. Törökhalinton és Székesfehérváron működött mint káplán. 1866—77-ig nadapi plébános volt, honnét 1877-ben Pázmádra nevezetett plébánosnak. 1874-től kerületi esperes, 1872-től címzetes kanonok. — Megemlítjük, hogy ő a kerület legöregebb papja.

— **Özvegy gróf Cziráky Jánosné temetése.**

A szegények pártfogóját, a jóságos magyar matronát, hazájának és vallásának bü leányát, kihílt poraiban utolsó utjára bocsájtották, hogy aztán az ősi családi sírboltban az örök nyugalom boruljon föléje. A koszorúk virágainak kelyheit a szeretet könyecseppjei harmatozzák be, mint a hogy a jobb hazába költözött a szeretet hitének szentelése életét. A jobbak sóhaja száll utána s emlékezik meg majdan sokáig róla, míg nem az idők nagy sokasága után, a megjövendőlt feltámadásban meg

nem jelenik ismét embertársai közt, a kik csak áldó emlékezettel gondolnak immár porrá lett szívére.

Tegnapelőtt délután szentelték be öz. gróf Cziráky Jánosné holtestét a József-téri Cziráky-palotában. A gyász-szertartást Steiner Fülöp dr. székesfejérvári püspök végezte tényleg segédlettel. A ravatalt körülállották a gyászoló családtagok s Lubkowitz Rudolf herczeg hadtestparancsnok a király képviselőjében. A másik három termet, az előszobákat, lépcsőket s udvart zaufalásig megtöltötte a gyászoló közönség, amely egész délután szakadatlanul járt megtekinteni a ravatalt. Koszorukat is egyremásra hoztak délelőtt és délután.

Lovasberény nagyszámu küldöttséggel (*Krécsy* esperes vezetése alatt) rófta le kegyelelete adóját a ravatal előtt, hasonlóképpen Nádap község küldöttsége is.

A temetésnél ott voltak még Fejérmegyéből: Fiáth Pál báró főispán, Huszár Agoston alispán, Meszlény Pál országgyűlési képviselő, Zichy Aladár gróf országgyűlési képviselő, ifj. Zichy Nándor, Esterházy Miklós Móricz gróf, Trautenberg Frigyes báró, Kégl György, Meszlényi Benze, Diebala György, Tóth Aladár, Zichy Jenő gróf, Tallián Vilmos, és Verebi Végh István kuriai bíró, továbbá számos fővárosi és vidéki notabilitás.

A beszentelés után a koporsót kiszállították a vasúthoz, honnan tegnap késő délután elszállították Kenyeribe, a hol tegnap délelőtt 11 órakor nyugalomra helyezték az özvegy grófné hült tetemét.

— **A főgymnasium vizsgálatai.** A főgymnasium igazgatóságától a következő értesítést vettük: A székesfehérvári kath. főgymnasiumban a *magántanulók* vizsgálatának írásbeli része f. hó 15-én és 16-án, szóbeli része pedig 17-én és 19-én lesz; a *nyilvános tanulók* vizsgálatai: 13-án és 14-én a vallástanból, 15-től 23-ig a többi tantárgyakból lesznek; egyuttal *rajzhiállítást* is rendez az intézet, melyről részletebben majd később értesíti az érdeklődő közönséget az igazgatóság.

— **Kántorválasztások.** *Vörösváron* e hó 6-án kántorválasztás volt, mely alkalommal három pályázó közül *Rozner* Antal egyhangulag megválasztatott. Ugyan e napon választott meg *Bakonyárkányban* *Nikolényi* János vörösvári osztálytanító szintén egyhangulag.

— **Zongoravizsga.** *Námesy* Mariska kisasszony növendékeinek vizsgálatáról szóló tudósítás lapunkból helyszíne miatt kimaradván, azt jövő számunkban hozzuk, melyre ezuttal is föl hívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Gazdák figyelmebe.** A főkapitány hirdményt bocsájtott ki, mely szerint a tüzrendszabályzat 9. s-á értelmében betakarodásra alkalmas udvarok megállapítása a folyó évi április hó 27-én tartott törvényhatósági közgyűlés által elrendeltetett; ehhez képest csak a rendőrség által betakarodásra alkalmas udvaroknak megállapított beltelkek engedélyeztetik a takarodás. Betakarodni azon udvarokra, melyek betakarodásra alkalmatlanoknak jelentetnek, nem szabad. Tehát mindazok, kik beltelkekre betakarodni óhajtanak, ezen szándékukat a rendőrségnél bejelenteni tartoznak, a rendőség adja meg a betakarodási engedélyt azon beltelkekre, melyek erre alkalmasaknak megállapíthatnak. Ezen engedély még a szenatermés betakarítása előtt megszerzendő, nehogy a betakarodásra alkalmasnak meg nem állapított beltelkekre betakarodók magukat büntetésnek tegyék ki.

— **Vizsgálatok sorrendje a ker. akadémiában.** A helybeli keresk. akadémiában a vizsgálatok a következő napokon fognak megtartatni: június hó 13-án délután 2 órakor a kereskedelmi tanoncziskola II. és III. osztálya számára, június

hó 14-én délután 2 órakor a keresk. tanonciskola I. osztálya számára. Junius hó 15, 16, és 17-én érettségi vizsgát. Junius hó 17-én délután 3 órakor a női keresk. tanfolyam számára. Junius hó 19-24-ig a keresk. akadémia alsó és középső osztályai számára. Ezen vizsgálatokra a kereskedelmi társulat tagjait és az érdeklődő közönséget szívesen látja az igazgató bizottság.

— **Czibalom vizsga.** *Vecseyné Walter Anna*, a kiváló czibalom-tanárnoé e hó 8-án tanítványaival zenevizsgát tartott, mely minden tekintetben sikerültnek volt mondható. Nem sorolhatnók magunkat a komoly bírálók közé, ha a tanítványok mindegyikét perfect czibalomjátékosnak iparkodnánk feltüntetni. Mindenesetre nagy dicsősége a mesternőnek, hogy egészen kezdő, pár hónapos tanítványaival is oly dolgokat produkált, melyek a hallgatóságot teljesen kielégítették. Mint tudjuk, e mindig nép-szerűbbé váló specialis magyar hangszer fő szépségét a helyén alkalmazott futamok képezik s ennek mindig discret és ügyes érvényesítése, különösen az alsóbb régiókban, miben a növendékek mindannyian kitűntek, a legszakavatottabb vezetőre vallanak. A vizsgálat fénypontját a *Vida Irén* k. a. helyett az utolsó órában „beugrott” *Máder Jenőnek* és a *Márkus Margit* kisasszonynak a vizsgálat utolsó számát képező játéka képezte, különösen sz utóbbi, Allaga nehéz F-moll átíratának precíz előadásával meggyőzött bennünket arról, hogy technikai ügyessége époly alapos elméleti ismeretekkel párosult. *Lövinyer Erzsike* k. a. kezdő lé-tére kivált temperamentumos játéka által, míg *Arnuth Jenny* k. a. játékvál elárulta, hogy szerencsés birtokosa a czibalomjátékszó egyik legszükségesebb tulajdonságának, az érzésnek. *Basch Juliska* a felmutatott eredmény után ítélve jeles tanítványa lesz mesterének, csak tremolói várnak még némi simításra. Az egész vizsgálat arról győzött meg bennünket, hogy e laikusok által csekély áldozattal és nagy könnyűséggel elsajátítható hangszer kedvelőinek oktatása a legjobb kezekben van e tanár-nónél, kit tanítványai a vizsgálat végén szép csokorral leptek meg. A magunk részéről csak azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy tekintettel úgy a tanítványok, mint az érdeklődő közönség tekintélye számára, célszerűbb lenne a jövőben a vizsgálatot nagyobb helyiségben megtartani, mi a játék szépségeinek érvényesítésére is jó hatással volna.

— **A patikárosoknak lefutjak.** Azaz, hogy a patikárosoknak ezután nem szabad befújniok. Mibe? A portokba. Minden félremagyarázások elkerülése okáért eláruljuk, hogy a belügyminiszter a napokban körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz azon ültetből, hogy egy gyógyszerész a gyógyszerokhoz használt tokok nyitására egy általa fűtaltál készülc ajánlást kérte. A körrendelet nem ajánlja ugyan a jelzett készülc használatát, de nem is ellenzi. Teljesen a gyógyszereszekre, illetve az orvosokra bizza a poroknak a tokokba való betevésének módját, de 100 frtig terjedhető pénzbírság terhe alatt megtilja, hogy a porokat a készülc szájjával fuja be, mert ennek sok esetben ártalmas következménye lehet. Végül felhívja a törvényhatóság figyelmét, hogy eme rendelet betartását a gyógyszerésztárak vizsgálatánál szigoruan ellenőrizze.

— **Déli vasut.** 1899. évi junius hó 15-én a neustadt-nagykanizsai vonalon Sopron és Nagy Czenk állomások között tekvő 22 sz. ór-háznál „Kopháza-Balf” elnevezéssel személyforgalomra berendezett megállóhely nyitattik meg, melynél a 303, 305, 307, 309, 304, 306, 308 és 310 sz. személyvonatok „feltétlesen” meg fognak állani. E megállóhelyen menetjegyek nem adhatnak ki, és pogyász expresszárak, valamint kutyák nem vétetnek fel, hanem az

illetékek utánfizetés kép (pótlék nélkül) szedtetnek be. „Kopháza-Balf” megállóhelyről az említett vonatok a következő időben indulnak: Nagy-Kanizsa felől Wr. Neustadt felé: a 303 sz. vonat 5 óra 59 perczkor délután, a 305 sz. vonat 5 óra 33 percz reggel, a 307 sz. vonat 10 óra 35 percz délelött, a 309 sz. vonat 7 óra 9 percz reggel, és Wr. Neustadt felől Nagy-Kanizsa felé: a 304 sz. vonat 9 óra 39 perczkor délelött, a 306 sz. vonat 11 óra 6 percz este, a 308 sz. vonat 6 óra 20 percz este, a 310 sz. vonat 8 óra 15 percz este.

— **Köhn Mór Afrikában.** Kiváló munkatársunktól a mai postával a következő levelet vettük.

Fiume jun. 8.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Érzékeny ember vagyok és kinosan hatnak rám a bucsuzással járó kedélyhullámzások, azért közelebbi ismerőseimtől rendszeren levélben szoktam elkövetkezni, vagy egyáltalán sehogy. Erre tanum az ég, föld, e sebhelyek s a budapesti Glanz et Co. cég, melynek egy időben elölgeek felvételére jogosított utazója voltam. Most is így teszek, midőn a legsötétebb Afrikába indulok, hogy az immár özvegygyé lett Chimay herczegnőt, alias Ward Klára urhölgyet meglátogassam, bánatában megvigasztaljam. Mielőtt azonban a bőszi tengerre bocsájtkozni, szükségesnek tartom, hogy ügyeim mikénttállásáról röviden beszámoljak. A szerkesztőséghez érkezett nagyszámu tudakozó levelekre vonatkozólag megemlítem, hogy a mult évben, midőn az 52-ik hosszúsági s az éjszakai szélesség 84-ik foka alatt Goldberg Lehel kollégámmal André felkeresésére indultam, a jelzett léghajót két jéghegy közé bekelve találtuk. Habozás nélkül megragadtuk a mentőköteleket és egy hosszú de kinos felőrai rángatás után sikerült azt szerencsétlen helyzetből kiszabadítanunk, de a gömbölyű szörnyeteg bennünket is magával emelt. Átlag 3000 méter magasságban lebeveg és éj között két napig lógunk a kosárból lecsúszó kötélen, míg augusztus 23-án végkép kimerülve ugyanegy pillanatban hullottunk alá az északamerikai Michigan tó kelles közepébe. . . . Egy örökkévalóságnak tetsző nap után valami ismeretlennek látszó tavacska partján ébredtem fel, átva, egyedül. Erdélyben voltam a szent Anna tavánál! Ezt nem tudom más-kép megmagyarázni, mint hogy a földgömb áttelens pontjain levő két tö összeköttetésben van egymással s mit az egyik elnyel, a másikban kerül ismét elő. Hogy pedig ezen az óriási közeledek edényen illetve lyukon a víz ki nem folyik, azt megmagyarázza a vonzóerő törvénye, mely a föld összes tudósai által lett szentesítve. Goldberggel azonban nem tudom mi történt. Őt valószínűleg Verne Gyula francia író-társam fogja legközelebbi könyvében fölfedezni s a társadalomnak visszaadani. En azután — mint azt a lapok annak idején megemlítették — az alsó-csucsai földrajzi társaságban nagy tetszéssel fogadott fölvásást tartottam és szerencsésen hazavergődtem. Erről ennyit.

Végül pedig a nekem átadott Schwartz Náthánt én viszont átadom a közmevetésnek azzal a megjegyzéssel, hogy hozzáim hasonló gentleman egy ilyen ember meg nem sérthet. En Schwartz fölött erkölcsi tekintetben oly magasan állok, mint a Csiborasszo oma a hódmezővásárhelyi artzsi kut fenéke fölött földrajzi magasság tekintetben.

Ezek után pedig megkülönböztetett tisztelettel maradtam

a m. t. Szerkesztő urnak
hú munkatársra

Köhn Mór,
kereskedelmi- és sarkutató.

U. u. Esetleges megkereséseket K. M. Kairó „Kleopatrá” szálló címre kérek.

— **Álnok albérlő.** *Kreinhoffer* István székesfejérvári illetőségű kömvességéd a napokban Budafokon, a hol valami építkezésnél dolgozott, ravaszul visszaélt szállásadónéja bizalmával, a ki tulajdon lakosbójában adott neki helyet. Egy gyöngye pillanatban ugyanis feltört a szekrény főkját, a honnan egy órát láncozzal, továbbá egyéb értékes tárgyakat kiemelt, melyeket aztán elküldött Székesfejérvárott lakó édesanyjának. A budafoki csendőrség azonban esakhamar elcsipte a ragadós kezű kömvest és tegnapi idekísérte, hol a lopott tárgyakat visszarekvirálták.

— **Kinevezés.** A főispán *Horváth Gyula* dunna-adoyi szolgabiroisági napidijast járásírnokká nevezte ki.

— **Mulatság.** Az alábbi meghívót kaptuk. A székesfehérvári iparos ifjúság önképző köre a körjávára folyó évi junius hó 11-én Glacze-féle kerthelyiségben szini előadással és tánczokkal egybekötött mulatságotrendez, mely alkalommal előadatik a „Próbaházasság” című fővárosi életkép 3 felvonásban. Irta: Gerő Károly. Személyek: Szikora Márton 28 éves magánzó *Benkő Gyula*, Rozália 51 éves felesége *Czima Terika* k. a. Kanócz Gyuri örmester *Bohn István*, Birika testvére *Sütő Mariska* k. a. Rozália rokonai, Hajdu Bokor Bérczi városi hivatalnok ifj. *Maiser János*, Hajdu Bokor István szentesi gazdag paraszt *Antal István*, Zsuzsánna a felesége *Zombai Mariska* k. a. Pátonai Bodógy mészáros *Rozália* házában, *Hedrig József*, *Czira Klára* kávémérő (ugyanott) *Tausz Erzsike*, Sági Julcsa kisasszony *Stiller Irénke* k. a. Rákóczy Alajos, cselédszerző *Molnár István* Czili néni cseléd *Rozáliánál Szubin Antalné*, Egy kaplár *Lévay Károly*, Egy dada * * * Ureg cseléd *Rozáliánál* * * * Egy levél hordó *Horváth István*, Egy pinceszér *Gaubek Antal*, *Czigányok*. Történeti Budapest egy napalatt. Sugó: ifj. *Kern Péter*. Belépti díj: Személyjegy 50. Családjegy 3 személyre 80 kr. Felfűltetés-közönséggel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

— **Halál a fűzés közben.** *Kolonics István* né n. perkatái asszony e hó 4-én fűzés közben hirtelen eleset és ott nyomban meghalt. Mivel az eset fölötté gyanusnak látszott, dr. *Vajda* Kálmán járósvorva a hullát megvizsgálta, de semmi olyas jelet nem talált rajta, mely bűntényre engedne következtetni. Úgy látszik a rendkívül erős, vérmes asszonyt szívészélhűdés ölte meg.

— **Járványok.** A tisztí főorvos havi kimutatása szerint a január havában kiütött kanyaró járványban megbetegedett 8 felnött, 796 gyermek, ebből junius 1-ig meghalt 42 gyermek, ápolás alatt maradt 5 gyermek. *Bárányhalmón* május hó 1-től junius 1-ig megbetegedett 50 gyermek, meggyógyult 50; *Vörhenyben* 1 felnött, 9 gyermek, meggyógyult 10; *Difteritis és torokgyíkban* megbetegedett 21 gyermek, meggyógyult 10, meghalt 11; *Hastifuszban* megbetegedett összesen 10 egyén meghalt 2, meggyógyult 6, ápolás alatt maradt 2.

— **Zarandoklat négy kegyhelyre**, mint tavali Lourdesbe, Jézus szive kegyhelyére, Franciaországban, Paray le Monial, Einsiedeln Svájcban és Wiltenbe Tiroiban. Indulás: 1899. évi július hó 6-án. Visszaérkezés: 1899. évi július hó 24-én. Utazás tartama: 18 nap. Utirány: Budapest, Bécs, Linz, Salzburg, München, Lüdau, Zürich, Genf, Lyon, Toulouse, Lourdes. Vissza: Lourdes, Cette, Lyon, Genf, Zürich, Innsbruck, Bécs, Budapest. Arak: I. osztály 245 frt, II. osztály 185 frt, III. osztály 105 frt 9 napi teljes ellátással. Jelentkezni lehet 1899. évi junius hó 15-éig a budapesti II. ker. plébániahivatalban, Dömötör plébánosnál, hol részletes program is kapható. 168. 14—12

— **Híretek.** A budapesti kir. büntető törvényszék *Király Ferencz* n. perkatái születési napszámot lopás miatt 6 havi börtönrre ítélte. — Ugyancsak a budapesti kir. törvényszék *Selyem Jakab* mohai szül. cserépfedőt, ki a mult évben Budapesten az ujonnan épült házakba bemászva, a vízvezeteki és gázcsöveket kitörtelte és ellopta, négy esztendei fegyházra ítélte. — A budapesti kir. büntetőtörvényszék *Mohai Lajos* csákvári illetőségű napszámot lopás miatt 6 hónapi börtönrre ítélte.

— **Rendőri kihágás.** *Gáncs István* számolyi koszmáros t. hó 9-én reggeli 7 órakor a Szűgyény-utca végén vágatva neki hajtott a templomba vonuló iskolás gyermekek közé, nm csekély rémületére az azokat kiséró tanítóknak, s az eset szemtanúinak. Hogy ezáltal nagyobb baj nem történt, az nem zárja ki azt, hogy az illető uri passzióinak méltó jutalmát el ne vegye, s mint halljuk, az iskolai hatóság följelentette Gáncsot, a szfhehérvári szolgabiroiságnál. *Gáncs István* különben e téren nevezetességre is tett szert. Nem régen ugyan

Homlokzat-festék-gyár

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
KITÜSTETVE ARANYÉRMekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari, bányai és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói.

E homlokzat-festékek, melyek mészen feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16 krtól felfelé szállíthatók és ami a festék tisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel. 172. 15—12

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetk.

kocsijával vidéki legényekkel jött össze, a kiknek szintén nem akart kitérni, mi miatt ezek a több lúd disznót győz elvénél fogva a kötekedő urat alaposan megszurkálták, úgy hogy mindkét vállá szabályszerűen fektette meg az árkot mindaddig, míg könyörületes emberek, fel nem szedték. — De hiába vannak emberek, a kik a maguk kárán sem okulnak. Azon csodálkozunk csak: Hol lehetnek ilyenkor városi rendőreink, hogy a legélénkebb forgalmu helyen sem lehet látni egyet sem?!

— **Dr. Robitssek Ferencz nagymarosi plébános** harmadik zarándoklata Lourdesba. E híres kegyhelyre az idén is nagyobb számu résztvevőből álló zarándoklat indul dr. Robitssek Ferencz esp. plébános lelki vezérlete alatt. A hálókocsiival ellátott külön vonat augusztus hó 21-én indul Budapestről—Kamizza—Prágerhof—Marburg—Franzensfeste—Alán át Milanóig a hol a társaság megpihen. Innen Génua és a Riviera mentén Marseille-ig folytatja útját, mely második pihenő állomásnak van kiszemelve. Egy napi pihenés után egész Lourdesig utazik a társaság, hova augusztus 26-án, reggel érkezik meg. Négy napi időzés után történik a visszautazás, szintén külön vonattal Nizzzáig s innét 1 napi tartózkodás után Génuaig, honnan ismét 1 napi tartózkodás után Milano—Verona—Franzensfeste-nt a társaság szeptember 5-én hazatér. Különös kedvezménykép a visszautazásakor a franciaia határtól kezdve az együtt utazás kötelezettsége megszűnik s mindenkinek jogában áll a társaságtól elválva, függetlenül tenni meg hazatérő útját. Az egész utazás kizárólag vasuton történik. Résztvételi árak: I. oszt. 220 frt, II. oszt. 170 frt, III. oszt. 100 frt 8 napi rendes szállodai ellátással. Résztvételi programmok kaphatók Msgr. dr. Robitssek Ferencz esp. plébánosnál, Nagymaroson (Hont megye) ki a jelentkezéseket már most elfogadja.

IRODALOM.

A zárda. Irta Tóth Mike Jézus társasági atya. Ritkaság számba megy nálunk, hogy egy könyv harmadik kiadást érjen. Annak a műnek olyan kiváló tulajdonsággal kell bírnia, mely által az olvasó lelkét leköti, elméjét foglalkoztatja, hogy maradóan tanulságot, vagy legalább is kellemes szórakoztatást merithessen belőle Tóth Mikének ezen könyve úgy látszik „bevált”, mert immár harmadik kiadásban jelent meg. A kitűnő nevű katolikus egyházi író különben már annyira megnyerte a komoly, vallásos dolgok iránt érdeklő olvasó közönség szeretetét, hogy műveinek ilyenén kelenődségén csodálkozni nem lehet. A léhaságokban gyönyörködő századvégi emberek nagyrésze talán tudomást sem vesz róla, de a nemesen gondolkozó lélek, sok élvezetet talál erős következetességgel és mély, vallásos buzgósággal írott könyveiben. Nyelvezete könnyű, előadása, egyszerű és világos, azért mindig utat talál a melegen érző szívekhez, hogy a hit fényes harmatát s a megnyugvás édességét árasssa el bennök. A zárda című könyve első sorban a kolostorok világi örömeikről lemondott lakóinak van szánva, de kiválóan becses olvasmányul szolgál mindazoknak, a kik nagyobb lelki tökéletességre vágnak. Megtanít bennünket, hogy csak a gyarló hiúságok megvetése árán juthatunk el az igaz boldogság ama forrásához, melyet a fájdalmak és a vigasztalások Istene választottainak készített. Melegen ajánl.

juk ezt a művet a katolikus közönség figyelmébe. Megrendelhető a szerzőnél Kalocsán. A Józus szent szívének ajánlott, 310 oldalra terjedő könyv ára 1 frt 10 kr.

F—y.
Magyar Biztosítási Evkönyv. Ez a címé annak a jeles és hézagpótló magyar szakmunkának, melynek most jelent meg a II-ik évfolyama. A nagy gondnal és hivatalos adatok alapján szerkesztett könyv első felét a legjeltebb közgazdasági és biztosítási szakírók tudományos és nagyérdéki dolgozatai töltik be — köztük több igazgató értekezéseivel. A kötet második részében az összes biztosítási vállalatok története igazgatósági tagjainak és vezető tisztviselőinek névsorával — lesznek felsorolva. A 300 oldalas mű külön-külön sorolja fel az alkalmazott tisztviselőket és hivatalos állásukat, miért is ez uton hívjuk fel az érdekelteket, hogy ki-ki azonnal jelentsen be a személyére vonatkozó pontos adatokat. A könyv bolti ára díjazás kötésben 1 frt 50 kr. lesz, míg előleges rendelésnél csupán 1 frt 20 krba kerül, mely összegre a közepéig a „Biztosítási és Közgazdasági Lapok”-hoz Budapestre, VI., ker. Aradi-utca 40. szám alá küldendők.

Aphrodite; „Milói Venus.” Csak egy név és mily ereje van! Egy szám a Louvre szoborgyűjteményben, de mily varázsa van e számnak! Egy megfaragott márványtömb, mely meghódított mindonket! Meg, mert több ennél. E névben egy klasszikus nép istenvilágának legbájosabb alakja szunnya, és szám egy nagy művészi fejlődés és művészi tevékenység fölülmulhatlan emléke; s a sik márvány alatt szinte látjuk a vér lüktetését, a mint a legbájosabb olimposi alak könnyed testében futkos. Aphrodite eredeti görög istenség, magyarul „mosolygós”-t jelent. A harcias Artemis (Diana) ellentéte. „Karak asszonya és asszonya nászának”. A béke, boldogság és fejlődés istene. A mint nézzük szobrát, a tisztát, a szépet, meglevendek előttünk a görög világ; mintha a szobor körül sűrűgne a mohó nép; szemük lágyan tapad a gyönyörű idomokra. A nép között egy ifjú, a kilázasan, lélve nézi, ugyanaz a ki bele szeret az istennőbe, s kit a tengerbe űz a viszonzatlan szerelem bánata. S a szép asszony, a nő nyugodtan áll a bámúlók fölött, ruhája könnyedén omlik lábaira, felső teste fűdtelenül marad. Mit tud arról ő, a tisztá, az ártatlan. Lám a capitoliumi Venus, a kaczerabb, a frizurásabb, az eltakarja magát kezeivel; ez, a milói, tiszta és fenséges, neki még nem voltak kalandjai a mythosok hőseivel. E remek, klasszikus szobor reproductióját hozza a Nagy Képes Világtörténet 29-ik füzeté, a *Görögök történeté* ben. A számtalan szép reproductió között is feltűnik a „Venus Victrix” (a győzelmes Venus) csonka szép szobra. — A munka 12 kötetben jelenik meg, s Marczali Henrik szerkeszti. A most folyó második kötetet Dr. Gyomlay Gyula írta. Egy kötet ára diszkötésben 8 frt. Füzeteként is megjelen. Minden szombaton 1 füzet á 30 kr. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság, Budapest, Üllői-ut. 18. s minden hazai könyvkereskedésben.

KÖZGAZDASÁG.

* **Tejtermelők figyelmébe.** Egy budapesti tejkereskedő a „Tejtermelők Egyesülete”-n úján f. évi szeptember hó 1-től 1000—1200 liter napi tejszállításra szerződni kíván, az egyesület által elfogadott minta-szerződés alapján. Szállítható 1—300 literes tételekben több termelő által is. Előnyben része illeik Budapest ferenczvárosi pályaudvarra szállító termelők. Vevő megfélelő minőségű tejeit a köveztetvám, teli és üres kárnak utáni vasuti szállítási díjat magára vállal.

lása mellett fizet literenként 685 krt, ha jelzett költségeket a termelő fedezi, literenként 71 krt. Ovadék tehát 500 frt. Szerződés csak a „Tejtermelők Egyesülete”-n úján köthető s csak annak tagjai részéről. Tagul az egyesületbe 10 frt. tagsági díj mellett lehet belépni. Ajánlatok a szállítatható mennyiség, az állomás megjelölésével a „Tejtermelők Egyesülete” (Bilip est, Köztelek) titkárságához intézendők, a mely kívánatra készséggel küldi meg az egyesület alapszabályait is.

* **Ujabb díjadományozások a kiállítás céljaira.** A szegedi kiállítás tiszteletdíjaira J. N. Kun-Szolnok vármegye törvényhatósági 2)) koronát, az esztergomi érseki uradalmi központ 10) koronát adományoztak.

Gabonaárak.

— 1899. június. 10. —

Buza	870—9.
Rozs	640—670.
Árpa	540—580.
Zab	570—590.
Kukoricza	520—

Felölös szerkesztő: **Chay Antal.**

KÁVÉ

Fluméből.

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

1 zsák 4 kgr. Rió kávé jó ízű	4.60
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű	5.60
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű	5.76
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé	6.12
1 zsák 4 kgr. kék Jáva gyöngykávé	6.80

elvéamolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül.

Árjegyzéket és látkepes levelezőlapot kívánatra ingyen küld.

FRATELLI DEISINGER,

FIUME, szabad kítő 55.

A magyarországi kávécsok bevasárlási forrása.

195. 16—6

Fehér Henrik

műszerész,

Székesfejervárott.

Készít villanyos csengőket, telephont, villámhárítókat. Műszaki cikkek, ke-rekparok és varrógépek javítására elfogadhatnak.

Megrendeléseket elfogad:

Ungvári J. órás

Kossuth-utca 2. sz.

216. — 1

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. május 1-től október 1-ig.

Budapest	Székesfejérvár	N.-Kanisza
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.
Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.
Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este	6.32 este
Gyors v. 8.00 este	9.17 este	9.22 este
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este

* Csak június 1-től közl. Boglárig.

N.-Kanisza	Székesfejérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.
Szem. v. **)	**)	7.05 reg.
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.
Szem. v. 2.00 d. u.	6.13 d. u.	6.23 este
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este

** Junius 1-től Boglártól közlekedik, honnan indul reggel 5 óra 5 perccor.

Boglár	Székesfejérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 7.35 est	9.45 este	9.51 este
		11.25 este

Komárom	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
Szem. v. 4.07 reg.	6.54 reg.
Szem. v. 12.14 d. u.	2.27 d. u.
Vegy. v. 6.20 este	11.09 éjjel

Székesfejérvár	Komárom
indul	érkezik
érkezik	indul
Szem. v. 6.15 reg.	8.40 reg.
Vegy. v. 10.00 d. e.	2.50 d. u.
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel

Székesfejérvár	Veszprém	Székesfejérvár
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	V. v. 5.23 reg.
V. v. 1.00 d. u.	2.33 d. u.	Sz. v. 7.07 reg.
V. v. 9.27 este	11.00 éjjel	Sz. v. 4.52 d. u.
		6.03 este
		T. v. 7.19 este

* Junius 1-től szept. 15-ig minden ünnep és vasárnap valamint csütörtökön közl. Indul Péthről 8 óra 27 p. este.

Székesfejérvár	Adony-Szabolcs	Paks
indul	érkezik	érkezik
érkezik	indul	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	2.33 d. u.
V. v. 3.50 d. u.	5.17 d. u.	9.33 este

Paks	Adony-Szabolcs	Székesfejérvár
indul	érkezik	érkezik
érkezik	indul	érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.23 reg.	7.40 reg.
V. v. 1.25 d. u.	6.06 este	7.25 este

Székesfejérvár	Bicske
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.

Bicske	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.
V. v. 6.30 este	9.12 este.

Székesfejérvár	Sárbogárd
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 9.22 reg.	10.56 d. e.
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.

Sárbogárd	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.
V. v. 12.15 délben	1.55 d. u.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Lábbal tiporva

lesznek a padló fénymazak, miért is tartósságot igényelnek. A ki néhány krajczár megtakarítása végett csekélyebb értékű gyártmányokat szerez be, az

penzét az ablakon szórja ki.

Nálam csak az általánosan jónak elismert **padlófénymazak** kaphatók:

Schramm Kristof lakk- és kence- + + + +
+ + + + gyáraiból

ALAPÍTOTT 1837. ÉVBEN.

Győr, Bécs, Simmering, ^{Majna} melletti Offenbach

Schramm Kristof-féle kezeség mellett tiszta borostyánlakkból készült **padlófénymazai** tartósság, fényük és keménységük tekintetében valamennyi versenyyártmányt felülmúlnak. A sok érték nélküli utánzások miatt kérem arra ügyelni, hogy minden dobozon **Schramm Kristof** neve látható legyen.

Továbbá: **mosható zománcz-festékek elegáns színárnyalatban** mindennemű házi szerek, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosdó-szerek, ajtó, ablakok, valamint falak bezománczozására konyhákban és fürdőszobákban. — **Copal butorlakk, Copallak** belső használatra **Damarlakk, Börklakk, Szarító-firnisz, Politurlakk, Vasilakk és Brunolin**, mely utóbbi homályos butorokhoz használtatik, ugyancsak a többi lakkfélék valamennyi iparágak számára.

Külfölegesség: kocsigyárosok és kocsifényezőik részére **Kutschenlakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schleif és Lazurlakk** eredeti 1 kilogrammos dobozokban.

Kapható: **Ifj. Tögl Gyula,**

fűszer és festék kereskedésében Székesfejérvár.

213. 10-1

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadós lab, nincs többé bőrkeményedés, sem lábdaganat, nincs többé fagyos lab, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak ki cipőit **Dr. Högyes-féle** az egész világon szabadalmazott asbest-talpbetettel látja el.

Számtalan köszönő levelek közül csak kettőt említnék.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Ő cs. és kir. Fensége Lipót Salvator Főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-Gyár.

Budapest.

Cs. és kir. Fensége Lipót Salvator főherceg az asbesttel bélelt cipőivel **nagyon megvan elégedve**. Hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem úgy fáradtak ki, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbetéssel, ugyanannál a cipésznel s aztán küldjék ide.

Hiszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest betétű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábujjásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszönöm

Dánáson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő hiva **Vekerle Sándor.**

Az aspest talpbetétek kitűnőségét legjobban bizonyítja az is, hogy a cs. kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek már eddig is

22500 pár szállítattott.

Nagybani elárúsítás: az Országos Központi főraktárban. Általános Asbestáru-Gyár betéti társaság. Budapest VI. Sziv utca 18.

Páronkint való elárúsítás Székesfejérvár és Fejérmegye részére.

Langraf Gábor és Fia bőr- és cipész kellek árúházában Székesfejérvárott, belváros Jókai-utca 8.

Férfiak és nők részére	Á r a k:	Leányok és Guk részére
kettős vastagságu, párja	1.20	kettős vastagságu, párja
egyszerű vastagságu, párja	—60	egyszerű vastagságu, párja
Asbest homok talp, párja	—40	Asbest homok talp, párja

Hinő por csomag 30 kr.

Vizontelárusítóknak megfelelő engedély. Raponta postal szétküldés csak utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. — Csomagolás ingyen.